

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 10P/178/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4620202988
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miroslava Šúleková
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2021:4620202988.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Topoľčany sudkyňou Mgr. Miroslavou Šúlekovou vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: U. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matka C. Z. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Z., F. XXX/XX, právne zastúpená: JUDr. Jozef Dudzík a JUDr. Kristína Gerová, Advokátske združenie so sídlom Topoľčany, Škultétyho 1597/7 a otec P. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. V., I. XXX/XX, právne zastúpený: JUDr. Zuzana Valaská, advokátka so sídlom Topoľčany, Škultétyho 6, IČO: 42 208 602, o určenie výživného, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh matky z a m i e t a .
- II. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka sa návrhom doručeným súdu dňa 20.11.2020 domáhala určenia výživného od otca na mal. U. vo výške 170 eur mesačne od 19.12.2018 do 22.10.2020 s tým, že otec bude povinný splatné výživné zaplatiť v hotovosti do 15 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

2. Návrh matka zdôvodnila tým, že s otcom maloletej boli partneri, rozsudkom sp. zn. 9P/233/2018 zo dňa 21.9.2020 bola maloletá U. V. zverená do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v týždenných intervaloch, obaja rodičia sú oprávnení maloletú zastupovať a spravovať jej majetok, súd výživné neurčil. Zároveň súd uložil výchovné opatrenie a to povinnosť podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu. V časti výroku o zverení maloletej do striedavej osobnej starostlivosti a o výživnom je rozsudok právoplatný dňom 22.10.2020 a do tohto dátumu od 19.12.2018 žiada určiť späťne výživné preto, že dňom 19.12.2018 bolo vykonateľné uznesenie Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 10P/240/2018 zo dňa 19.12.2018 o nariadení neodkladného opatrenia, ktorým bola maloletá U. zverená do jej osobnej starostlivosti do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Toto neodkladné opatrenie bolo potvrdené aj uznesením Krajského súdu v Nitre sp. zn. 5CoP/8/2019 zo dňa 27.2.2019. Za obdobie od vykonateľnosti uznesenia, ktorým súd nariadil neodkladné opatrenie, až do právoplatného skončenia konania vo veci samej bola maloletá v jej výlučnej opatere a vzhľadom k tomu, že o tomto výživnom nebolo rozhodnuté v predmetnom konaní, je nútená domáhať sa nárokov svojej dcéry podaním nového návrhu na určenie výživného. Počas uvedeného konania jej otec prispieval na výživu maloletej od januára 2019 do septembra 2020 sumou 30 eur mesačne.

3. Otec s návrhom nesúhlasil, uviedol, že do doby vydania neodkladného opatrenia si obaja rodičia plnili voči maloletej vyživovaciu povinnosť, pričom návrh na zverenie dieťaťa do svojej osobnej starostlivosti si dňa 23.11.2018 podal aj on, matka rovnaký návrh podala dňa 6.12.2018. Vzhľadom k dočasnému zvereniu dieťaťa do osobnej starostlivosti matky v marci 2019 je návrh na určenie vyživovacej povinnosti

k dieťaťu od 19.12.2018 nedôvodný z toho dôvodu, že maloletá sa od rozchodu rodičov v decembri 2018 nachádzala vo faktickej striedavej osobnej starostlivosti tým spôsobom, že otec si maloleté dieťa brával zo škôlky každý deň a až na prespanie ju dával matke, plus trávil s dieťaťom každý druhý víkend, čo nebolo v pôvodnom konaní rodičmi spochybnené a čo dokonca matka potvrdila vo vyjadrení k odvolaniu otca voči uzneseniu o nariadení neodkladného opatrenia, ako to konštatuje aj odvolací súd v bodoch 25, 26 a 27 jeho rozhodnutia. Skutočnosť, že maloletá mala s otcom tak široký styk, bola dôvodom na zamietnutie jeho návrhu na neodkladnú úpravu styku s maloletou s odôvodnením, že tento prebieha na základe rodičovskej dohody, ktorá je zaužívaná a preto nebolo potrebné tento stav aj fakticky upravovať súdnym rozhodnutím. A práve tak široký styk s maloletou, počas ktorého mal samozrejme aj výdavky na potreby maloletej, ako aj to, že počas celého obdobia od januára 2019 až do právoplatného skončenia konania vo veci samej posielal matke výživné na maloletú v sume 30 eur mesačne ho vedie k názoru, že svoju vyživovaciu povinnosť si za obdobie uvádzané matkou riadne plnil.

4. Kolízny opatrovník ponechal v tomto prípade rozhodnutie na úvahu súdu.

5. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom rodičov, prečítaním a oboznámením listinných dôkazov a obsahu pripojeného spisu sp. zn. 9P/233/2018 a zistil tento skutkový stav:

6. Maloletá U. V. je dieťa narodené mimo manželstva, ku ktorému otec uznal otcovstvo. Dňa 23.11.2018 bol tunajšiemu súdu doručený návrh otca na zverenie maloletej U. do jeho osobnej starostlivosti a uloženie povinnosti matke prispievať na výživu maloletej sumou podľa rozhodnutia súdu. Návrh otec zdôvodnil tým, že s matkou maloletej žili spolu niekoľko rokov, až kým sa rozhodla ísť do reality šou I., kde bola dva a pol mesiaca a kde mala intímny vzťah s iným mužom. Po návrate domov hovorila, že sa o žiadny vzťah nejedná, že to bolo len hrané a budú naďalej spolu riadne žiť a starať sa spolu o dieťa, k čomu však nedošlo, pretože matka sa naďalej stretáva s tým mužom z reality šou, alebo je s ním v kontakte cez telefón, maloletú neustále posielala od seba preč, keďže je doslova prilepená na mobile. Ich partnerské spolužitie sa dostalo do štádia, kedy sa len hádajú, čo neprospieva maloletej, ktorá potrebuje pokojné, harmonické prostredie, v ktorom by sa cítila dobre, spokojne a bezpečne a preto žiadal, aby súd zveril maloletú do jeho osobnej starostlivosti, matku zaviazal platením výživného a určil, kto bude dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok. Dcéra je na neho zvyknutá, dokáže sa o ňu po každej stránke postarať, vie zabezpečiť jej potreby, chodí s ňou k lekárke, do škôlky, hrávajú sa spolu. Konanie sa viedlo pod spisovou značkou 9P/233/2018.

7. Otec súčasne s návrhom vo veci samej podal návrh na vydanie neodkladného opatrenia, ktoré odôvodnil totožne ako návrh vo veci samej s tým, že k tomuto návrhu ho viedla obava o to, že o dieťa nebude riadne postarané a taktiež obava, že maloletú neuvidí, lebo to je to, čo od matky maloletej stále počúva. Súd uznesením č. k. 9P/233/2018-20 zo dňa 15.12.2018 jeho návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

8. Dňa 6.12.2018 bol súdu doručený návrh matky na začatie konania o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k mal. U., ktorým sa domáhala, aby súd maloletú zveril do jej osobnej starostlivosti, s tým, že bude oprávnená maloletú zastupovať a spravovať jej majetok, otcovi určil povinnosť platiť výživné v sume 170 eur mesačne vždy do 15-eho dňa v mesiaci k rukám matky s účinnosťou od podania návrhu a styk otca s maloletou aby neupravoval. Návrh matka zdôvodnila tým, že s otcom maloletej bývali v spoločnej domácnosti, odkiaľ sa otec po viacerých nezhodách odsťahoval k jeho rodičom, preto je potrebné upraviť rodičovské práva a povinnosti k maloletej. Konanie o návrhu matky sa viedlo pod spisovou značkou 10P/240/2018.

9. Uznesením sp. zn. 10P/240/2018 zo dňa 19.12.2018, v ten istý deň vykonateľným, tunajší súd na základe návrhu matky zo dňa 17.12.2018 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil otcovi povinnosť odovzdať maloletú U. V., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky s účinnosťou od vykonateľnosti uznesenia a toto neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Otec proti uzneseniu podal odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Nitre uznesením sp. zn. 5CoP/8/2019 zo dňa 27.2.2019 tak, že napadnuté uznesenie potvrdil.

10. Uznesením č. k. 9P/233/2018-57 zo dňa 18.02.2019 tunajší súd spojil na spoločné konanie veci o návrhu otca aj o návrhu matky na úpravu rodičovských práv a povinností k mal. U. z dôvodu, že obe

konania začali pred Okresným súdom Topoľčany, týkajú sa tých istých účastníkov a skutkovo spolu súvisia, s tým, že tieto spojené veci budú naďalej vedené pod jednou spisovou značkou 9P/233/2018.

11. V uvedenom konaní súd po rozsiahlom dokazovaní, v rámci ktorého vypočul rodičov maloletej, svedkov, nariadil znalecké dokazovanie znalcom z odboru psychológia, ktorého znalecký posudok, ako aj ďalšie listinné dôkazy prečítal na pojednávaní, vyhlásil na pojednávaní dňa 21.9.2020 rozsudok v nasledovnom znení:

I. Súd zveruje mal. U. V., nar. XX.XX.XXXX do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov tak, že otec je povinný zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa vždy od párnej nedele od 18.00 hod. do nepárnej nedele do 18.00 hod. a matka je povinná zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa vždy od nepárnej nedele od 18.00 hod. do párnej nedele do 18.00 hod.

II. Odovzdávanie maloletej sa bude realizovať vždy na adrese aktuálneho obvyklého miesta bydliska toho rodiča, ktorému končí osobná starostlivosť o dieťa a to vždy v nedeľu o 18,00 hod.

III. Obaja rodičia sú oprávnení maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok.

IV. Súd výživné rodičom počas trvania striedavej osobnej starostlivosti neurčuje.

V. Rodinné prídavky na maloletú bude poberať matka a daňový bonus si bude uplatňovať otec.

VI. Podľa § 37 ods. 2 písm. d/ Zákona o rodine súd ukladá maloletej a jej rodičom výchovné opatrenie a to povinnosť podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany po dobu 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku.

VII. Súd vracia otcovi zvyšok z preddavku na trovy znaleckého dokazovania v sume 80,14 eur, ktorý zložil v celkovej výške 300 eur, ktorý je evidovaný v položke denníka pod číslom D/14-22-2019 v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

VIII. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Rozsudok okrem výroku VI. nadobudol vo všetkých ostatných výrokoch právoplatnosť dňa 22.10.2020. Matka podala odvolanie proti rozsudku v časti výroku VI. o uložení výchovného opatrenia, Krajský súd v Nitre rozsudkom sp. zn. 25CoP/39/2020 zo dňa 16.12.2020 rozsudok v napadnutej časti potvrdil.

12. V priebehu konania sp. zn. 9P/233/2018 o úpravu rodičovských práv a povinností k mal. U. bolo preukázané, že o maloletú sa starali obidvaja rodičia, otec na maloletú platil po celý čas konania, od januára 2019 až do právoplatnosti rozsudku vo veci samej, výživné na maloletú v sume 30 eur mesačne k rukám matky, čo matka nespochybnila. Okrem toho sa otec o maloletú staral aj osobne, zaujímal sa o ňu, brával ju zo škôlky, zabezpečoval jej stravu, keď bola u neho, kupoval potrebné veci. Rovnako bolo v konaní preukázané, že otcov kontakt s maloletou bol v tak širokom rozsahu, že čo sa týka časového rozsahu, maloletá bola približne rovnaký čas u matky aj u otca, z čoho vyplýva, že aj potreby maloletej zabezpečovali obidvaja rodičia v približne rovnakom rozsahu a otec okrem toho platil na maloletú dobrovoľne výživné bez toho, aby mu túto povinnosť určil súd v rozhodnutí o nariadení neodkladného opatrenia. Ani matka v priebehu konania nežiadala určiť výživné na maloletú podľa § 366 CMP.

13. Podľa § 62 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Z. z. Zákon o rodine v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

14. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

15. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

16. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

17. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

18. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

19. Podľa § 75 ods. 2 Zákona o rodine, výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

20. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

21. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

22. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

23. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

24. Podľa § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

25. Súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že návrh matky na určenie výživného na mal. U. späťne, za obdobie od vykonateľnosti uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia do právoplatného skončenia konania vo veci samej nie je dôvodný, pretože ako vyplýva z ustanovenia § 77 ods. 1 Zákona o rodine, výživné možno priznať len odo dňa začatia súdneho konania, výživné pre maloleté dieťa aj späťne, najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ale len v prípade, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré súd v tomto prípade nezistil. Výživné by bolo možné priznať späťne, ak by bolo preukázané, že otec si svoju zákonnú vyživovaciu povinnosť neplnil vôbec, alebo len čiastočne. V pôvodnom konaní bolo preukázané, že o mal. U. sa starali striedavo obaja rodičia, čo bolo vlastne aj dôvodom na rozhodnutie vo veci samej, že maloletá bude v striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, keďže obaja majú v podstate rovnaké podmienky na zabezpečenie riadnej starostlivosti o maloletú a obaja sa aj v priebehu konania o maloletú striedavo riadne starali. V súčasnosti už nie je reálne presne určiť, aký presne dlhý čas bola maloletá ten - ktorý mesiac u jedného z rodičov, súd však vychádzal pri rozhodovaní o aktuálnom návrhu matky z tých skutočností, ktoré boli zistené v pôvodnom konaní sp. zn. 9P/233/2018, teda, že maloletá bola striedavo aj u matky, aj u otca, výživné jej poskytovali obaja rodičia naturálne a otec aj finančnými pravidelnými mesačnými platbami matke.

26. Vzhľadom na takto zistený skutkový stav súd potom dospel k záveru, že nie je dôvodné určovať výživné na mal. U. späťne podľa návrhu matky, keďže súd nezistil žiadne relevantné dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali priznať výživné späťne. Preto súd návrh matky ako nedôvodný zamietol.

27. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 CMP tak, že žiadna zo strán nemá nárok na ich náhradu, pretože v mimosporových konaniach sa vylučuje nárok na náhradu trov konania, pokiaľ zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v troch vyhotoveniach, prostredníctvom Okresného súdu Topoľčany na Krajský súd v Nitre.

Podľa § 359 Civilného sporového poriadku, odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie musí mať náležitosti podľa § 127 ods. 1,2 Civilného sporového poriadku (musí byť v ňom uvedené ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a uvedená spisová značka tohto konania) a podľa § 363 Civilného sporového poriadku (musí sa v ňom uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh)).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.